वन विभागातील गट-ब (अराजपत्रित) व गट- क व गट-ड संवर्गातील सरळसेवा भरती प्रक्रियेच्या अनुषंगाने सुधारित कार्यपध्दती व मार्गदर्शक सूचना ....

महाराष्ट्र शासन महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- एफएसटी ०६/२२/प्र.क्र.१२८/फ-४

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२, दिनांक :- २७ डिसेंबर, २०२२

संदर्भ :-(१) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक १२१६/(प्र.क्र.६५/१६)/१३-अ, दिनांक १३/०६/२०१८.

- (२) शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग क्रमांक:- एफएसटी-०९/१८/प्र.क्र.३७६/फ-४, दिनांक १९/०१/२०१९.
- (३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक प्रानिमं-१२२२/प्र.क्र.५४/का.१३-अ, दिनांक ४/५/२०२२
- (४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१०(२)/आस्था/एक/प्र.क्र.६(२२-२३)/८५, दिनांक १३/०६/२०२२
- (५) अ.शा.पत्र क्र.एफएसटी-०६/२२/प्र.क्र.१२८/फ-४, दि.११/०७/२०२२.
- (६) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक प्रानिमं-१२२२/प्र.क्र.१३६/का.१३-अ, दिनांक ०२/११/२०२२
- (७) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्रमांक प्रानिमं-१२२२/प्र.क्र.१३६/का.१३-अ, दिनांक २१/११/२०२२
- (८) शासन पत्र क्र.एफएसटी-११/२२/प्र.क्र.२२२/फ-४, दि.०७/११/२०२२.
- (९) शासन पत्र क्र.एफएसटी-०६/२२/प्र.क्र.१२९/फ-४, दि.०९/१२/२०२२.

प्रस्तावना :-

सामान्य प्रशासन विभागाने संदर्भाधीन क्र.३ व संदर्भाधीन क्र.७ अन्वये भूतपूर्व दुय्यम सेवा निवड मंडळाच्या कक्षेतील (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेबाहेरील) गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड संवर्गातील नामनिर्देशनाच्या कोट्यातील पदे सरळसेवेने भरण्याबाबतच्या एकत्रित मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत. तसेच राज्य शासकीय कार्यालयातील गट-क मधील लिपिकवर्गीय संवर्गातील सर्व पदे यापुढे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत भरण्याचा निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.६ येथील दि.०२.११.२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये घेतला आहे.

त्यानुषंगाने विभागाचा संदर्भाधीन क्र.२ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करुन नव्याने सदर पदांच्या भरतीसाठी जिल्हास्तरीय समिती, प्रादेशिक समिती व राज्यस्तरीय समिती गठित करण्याची व त्या अनुषंगाने सुधारित कार्यपध्दती व मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

वन विभागाच्या अखत्यारीतील भूतपूर्व दुय्यम सेवा निवड मंडळाच्या कक्षेतील (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेबाहेरील) नामनिर्देशनाच्या कोटयातील गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड संवर्गातील पदे सरळसेवेने भरण्यासाठी खालीलप्रमाणे निवड समित्या गठित करण्यात येत आहेत.

जिल्हा निवड समिती -

(अ) गट-क मधील गृह प्रमुख, माहूत, लाँच चालक, ट्रक चालक, कवायत शिक्षक, ग्रंथालय परिचर व पशु परिचर या पदांसाठी आणि गट-ड मधील शिपाई, चेनमॅन, चारा कापणारा, खलाशी, नौका तांडेल, मॉश्क लश्कर, तांडेल, पहारेकरी, देखभाल सेवक व सहाय्यक स्वयंपाकी ही पदे भरण्याकरिता पुढीलप्रमाणे जिल्हा निवड समिती गठित करण्यात येत आहे.:-

9)	जिल्हाधिकारी	_	अध्यक्ष		
२)	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	-	सदस्य		
3)	जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन	-	सदस्य		
	अधिकारी				
8)	जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी	_	सदस्य		
५)	जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	-	सदस्य		
ξ)	जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी	-	सदस्य		
(9)	उपवनसंरक्षक (प्रादेशिक) संबंधित वन विभाग	-	सदस्य		
۷)	जिल्हाधिकारी यांच्या अधिपत्याखालील गट-"अ" मधील		सदस्य सचिव		
	अधिकारी				
टीप१	वरील निवड समितीमध्ये अ.जा./अ.ज./इ.मा.व. या प्रवर्गीकरिता प्रतिनिधीत्व				
	करणारा एक सदस्य असावा.				
टीप२	२ वरील निवड समितीमध्ये अल्पसंख्यांकाचे प्रतिनिधीत्व करणारा गट-अ मधील ए				
	सदस्य असावा.				
टीप३	प३ सर्वसाधारण किंवा उपरोक्त प्रवर्गांपैकी कोणत्याही प्रवर्गातील एक प्रति				
	महिला असणे अनिवार्य आहे.				
टीप४	। निवड समिती गठित करताना वरील अटींची पूर्तता होत नसल्यास निव				
	समितीमध्ये अतिरिक्त सदस्याची नियुक्ती करुन सदर अटीची पूर्तता कर				
	यावी.				
टीप५	निवड समितीमधील अन्य कोणताही सदस्य गट-अ स्तरापेक्षा कमी स्तरावरील				
	नसावा. तथापि, गट-अ मधील अल्पसंख्याक अधिकारी उपलब्ध होत नसल्यास				
	गट-ब (राजपत्रित) अल्पसंख्याक अधिका-याचा निवड समितीमध्ये समावेश				
	करण्यात यावा.				

प्रादेशिक निवड समिती -

(ब) गट-क या संवर्गातील लेखापाल, सर्वेक्षक, शारीरिक प्रशिक्षण ड्रील शिक्षक, वन निरीक्षक, बिनतारी संदेश चालक व बिनतारी तंत्रज्ञ ही पदे भरण्याकरिता प्रादेशिक विभाग प्रमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे प्रादेशिक निवड समिती गठित करण्यात येत आहे.:-

9)	मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) / वनसंरक्षक (प्रादेशिक)	_	अध्यक्ष
२)	अ.जा./अ.ज./इ.मा.व. यामधील विभागीय वन अधिकारी	_	सदस्य
	/उपवनसंरक्षक		

3)	अल्पसंख्याकांमधील विभागीय वन अधिकारी/उपवनसंरक्षक	_	सदस्य
	(विभागीय वन अधिकारी/उपवनसंरक्षक उपलब्ध होत		
	नसल्यास सहाय्यक वनसंरक्षक)		
8)	वनवृत्तातील ज्येष्ठ उपवनसंरक्षक	_	सदस्य सचिव
टीप१	सर्वसाधारण किंवा उपरोक्त प्रवर्गांपैकी कोणत्याही प्रवर्गा	तील	एक प्रतिनिधी
	महिला असणे अनिवार्य आहे		
टीप२	निवड समिती गठित करताना वरील अटींची पूर्तता होत नसल्यास निवड		
	समितीमध्ये अतिरिक्त सदस्याची नियुक्ती करुन सदर अटीची पूर्तता करण्यात		
	यावी.		

राज्यस्तरीय निवड समिती -

(क) गट-ब (अराजपत्रित) मधील लघुलेखक (उच्चश्रेणी), लघुलेखक (निम्नश्रेणी) व कनिष्ठ अभियंता आणि गट-क मधील वरिष्ठ सांख्यिकी सहाय्यक व कनिष्ठ सांख्यिकी सहाय्यक या पदांची भरती कार्यवाही करण्याकरिता राज्यस्तरीय निवड समिती पुढीलप्रमाणे गठित करण्यात येत आहे.:-

9)	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन दुय्यम संवर्ग),	_	अध्यक्ष
	महाराष्ट्र राज्य नागपूर		
२)	अ.जा./अ.ज./इ.मा.व. या प्रवर्गातील विभागीय वन	_	सदस्य
	अधिकारी /उपवनसंरक्षक		
3)	अल्पसंख्याकांमधील विभागीय वन अधिकारी/उपवनसंरक्षक	-	सदस्य
	(विभागीय वन अधिकारी/उपवनसंरक्षक उपलब्ध होत		
	नसल्यास सहाय्यक वनसंरक्षक)		
8)	उप वन संरक्षक (मानव संसाधन व्यवस्थापन), नागपूर	_	सदस्य सचिव
टीप१	सर्वसाधारण किंवा उपरोक्त प्रवर्गांपैकी कोणत्याही प्रवर्गातील एक प्रतिनिधी		
	महिला असणे अनिवार्य आहे.		
टीप२	निवड समिती गठित करताना वरील अटींची पूर्तता होत नसल्यास निवड		
	समितीमध्ये अतिरिक्त सदस्याची नियुक्ती करुन सदर अटीची पूर्तता करण्यात		
	यावी.		

२. निवड प्रक्रियेचा कालबद्ध कार्यक्रम :-

(अ) जिल्हा निवड समिती

- (१) जिल्हा निवड समितीस निश्चित कालावधीत उमेदवारांची शिफारस करणे शक्य व्हावे म्हणून वन विभागाच्या अधिपत्याखालील विभाग प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुखांनी आपल्या अधिपत्याखालील गट-क मधील गृह प्रमुख, माहूत, लाँच चालक, ट्रक चालक, कवायत शिक्षक, ग्रंथालय परिचर व पशु परिचर या पदांसाठी आणि गट-ड मधील शिपाई, चेनमॅन, चारा कापणारा, खलाशी, नौका तांडेल, मॉश्क लश्कर, तांडेल, पहारेकरी, देखभाल सेवक व सहाय्यक स्वयंपाकी या जिल्हास्तरीय पदांचा नियमित आढावा घ्यावा.
- (२) सरळसेवेने भरती करावयाच्या वरील पदांपैकी रिक्त पदांचे मागणीपत्र तात्काळ संबंधित जिल्हा निवड समितीकडे पाठविण्याची दक्षता घ्यावी व जिल्हा निवड समित्यांनी तातडीने निवड प्रक्रियेची कार्यवाही करावी.

- (३) वरीलप्रमाणे कार्यवाही करताना नियुक्ती प्राधिकारी यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालयात पुढील वर्षाच्या माहे ऑगस्ट अखेरपर्यंत किती जिल्हास्तरीय पदे नामनिर्देशनाने भरतीसाठी उपलब्ध होतील याचा अंदाज घेऊन जिल्हा निवड समितीकडे मागणीपत्र पाठवावे.
- (४) संबंधित विभागीय आयुक्त (महसूल) यांनी वरील (अ)(१) येथील सर्व जिल्हास्तरीय पदांकरिता परीक्षा घेण्याच्या दृष्टीने एकत्रित कार्यक्रम निश्चित करावा.

(ब) प्रादेशिक निवड समिती

मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) यांनी गट-क या संवर्गातील लेखापाल, सर्वेक्षक, शारीरिक प्रशिक्षण ड्रील शिक्षक, वन निरीक्षक, बिनतारी संदेश चालक व बिनतारी तंत्रज्ञ या संवर्गांमधील रिक्त पदांचा आढावा घेऊन प्रवर्गनिहाय व वनविभागनिहाय भरती करावयाच्या पदसंख्येचा तपशील अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्याकडे सादर करावा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या कार्यालयाकडून सदर माहिती संकलित करुन एकत्रित राज्यस्तरीय जाहीरातीचा मसुदा तयार करण्यात येईल. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे जाहीरातीच्या मसुद्यास मंजुरी देतील. स्थापन केलेल्या प्रादेशिक समितीने सेवाभरतीची जाहिरात ज्या महिन्यात दिली जाईल त्या महिन्यापासून पुढील एका वर्षात नामनिर्देशनाने भरतीसाठी उपलब्ध होणाऱ्या संभाव्य रिक्त पदांची संख्या विचारात घेऊन निवड प्रक्रिया करावी.

(क) राज्यस्तरीय निवड समिती

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग) यांनी गट-ब (अराजपत्रित) मधील लघुलेखक (उच्चश्रेणी), लघुलेखक (निम्नश्रेणी) व कनिष्ठ अभियंता आणि गट-क मधील वरिष्ठ सांख्यिकी सहाय्यक व किनिष्ठ सांख्यिकी सहाय्यक या संवर्गांमधील रिक्त पदांचा आढावा घेऊन प्रवर्गनिहाय व वनविभागिनहाय भरती करावयाच्या पदसंख्येचा तपशील तयार करावा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या कार्यालयाकडून सदर माहिती संकलित करुन एकत्रित राज्यस्तरीय जाहीरातीचा मसुदा तयार करण्यात येईल. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर हे जाहीरातीच्या मसुद्यास मंजुरी देतील. स्थापन केलेल्या राज्यस्तरीय निवड समितीने सेवाभरतीची जाहिरात ज्या महिन्यात दिली जाईल त्या महिन्यापासून पुढील एका वर्षात नामनिर्देशनाने भरतीसाठी उपलब्ध होणाऱ्या संभाव्य रिक्त पदांची संख्या विचारात घेऊन निवड प्रक्रिया करावी.

3. रिक्त पदांबाबतची जाहीरात विविध पद्धतीने करण्याबाबत

- अ) रिक्त पदांची जाहीरात वृत्तपत्रांमधून देण्यात यावी. त्याकरिता संबंधित प्रादेशिक विभागामधील अधिक खप असलेल्या वर्तमानपत्रांमध्ये व रोजगारविषयक वृत्तपत्रांमध्ये जाहीरात देण्यात यावी व त्यापैकी किमान एक वृत्तपत्र मराठी असावे. सदर जाहीरात माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयामार्फत देणे अनिवार्य राहील.
- ब) याशिवाय सदर जाहीरात केंद्र शासनाच्या कामगार व रोजगार मंत्रालयाच्या National Career Service या पोर्टलवर प्रसिद्ध करण्यात यावी. राज्य शासनाच्या कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागातंर्गत असलेल्या संबंधित जिल्ह्यातील/प्रादेशिक विभागातील कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन केंद्रांना देखील रिक्त पदांची माहिती देण्यात यावी, जेणेकरून त्यांच्यामार्फत त्यास समुचित प्रसिद्धी दिली जाईल. तसेच कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागांतर्गत www.rojgar.mahaswayam.gov.in या वेब पोर्टलवर रिक्त पदे अधिसूचित करण्यात यावीत.
- क) तसेच, रिक्त पदांची जाहीरात संबंधित निवड समिती प्रमुखांच्या व नियुक्ती प्राधिकाऱ्यांच्या कार्यालयांच्या दर्शनी जागेतील सूचना फलकांवर (नोटीस बोर्ड) तसेच अधिकृत संकेतस्थळांवर प्रसिद्ध करण्यात यावी.

ड) रिक्त पदांची जाहीरात प्रसिद्ध करताना उमेदवाराने अर्ज कसा करावा, परीक्षेचे स्वरूप व परीक्षेचा अभ्यासक्रम इत्यादी सूचना जाहीरातीत नमूद कराव्यात.

४. पदभरतीसाठी स्पर्धा परीक्षा

भूतपूर्व दुय्यम सेवा निवड मंडळांच्या कक्षेतील (महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेबाहेरील) नामनिर्देशनाच्या कोटयातील गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड संवर्गातील पदे सरळसेवेने भरताना ऑनलाईन पध्दतीने परीक्षा घेण्यासाठी टि.सी.एस.-आयओएन (टाटा कन्सल्टन्सी सिव्हिर्सेस लिमिटेड) व आय.बी.पी.एस. (इन्स्टीट्यूट ऑफ बँकिंग पर्सोनेल सिलेक्शन) यापैकी एका कंपनीची शिफारस दि.११.०७.२०२२ रोजीच्या अ.शा.पत्रान्वये स्थापित प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), म.रा., नागपूर यांच्या अध्यक्षतेखालील सिनती शासनास शिफारस करेल. शासन स्पर्धा परीक्षेसाठी ज्या कंपनीस मान्यता देईल, त्या कंपनीशी विहीत नमुन्यात सामंजस्य करार व समन्वय करण्यासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), म.रा., नागपूर यांना प्राधिकृत करण्यात आलेले आहे.

५. कंपनीशी करावयाचा सामंजस्य करार

- अ) संबंधित प्रशासकीय विभाग/कार्यालयाने पदभरती करताना ऑनलाईन पध्दतीने प्रत्येक पदभरती प्रक्रियेसाठी/स्पर्धा परीक्षा घेण्यासाठी कंपनीबरोबर सामंजस्य करार करावा.
- ब) स्पर्धा परीक्षा प्रक्रिया सुरळीतपणे पार पाडण्यासाठी आवश्यक त्या बाबींचा करारामध्ये उल्लेख असावा. जसे की, उमेदवारांकडून उमेदवारांकडून प्राप्त झालेले स्पर्धा परीक्षेचे अर्ज स्वीकारणे, त्याची छाननी करणे, परीक्षा शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने स्वीकारणे, अर्जावर योग्य ती प्रक्रिया करुन ऑनलाईन प्रवेशपत्र तयार करणे, ऑनलाईन परीक्षेचा निकाल तसेच शिफारस झालेल्या व न झालेल्या उमेदवारांच्या याद्या जाहीर करणे इत्यादी बाबी.
- क) स्पर्धा परीक्षा प्रक्रिया सुलभतेने व पारदर्शकपणे पार पाडण्यासाठी योजावयाच्या सुविधाचा सामंजस्य करारात उल्लेख असावा. जसे की, सीसीटीव्ही प्रणालीव्दारे चित्रीकरण, मोबाईल जॅमर, बायोमॅट्रीक उपस्थिती, आयिरस स्कॅन, उमेदवारांचे फ्रिस्किंग इत्यादी.
- ड) स्पर्धा परीक्षा प्रक्रिया पार पाडतांना निवड केलेली कंपनी व संबंधित विभाग/ निवडसमिती यांनी पार पाडावयाच्या कर्तव्य व जबाबदाऱ्या यांचा स्पष्ट उल्लेख असावा.
- **६.** परीक्षा केंद्रावर पोलीस बंदोबस्त सुविधा पुरविण्यासाठी संबंधित प्रशासकीय विभाग/कार्यालय यांनी व्यवस्था करावी. तसेच प्रत्येक परीक्षा केंद्रावर शासनाचा/विभागाचा एक प्रतिनिधी उपस्थित राहील याची दक्षता घ्यावी.
- **७. परीक्षा शुल्क:** पदभरती प्रक्रिया राबविताना टि.सी.एस-आयओएन व आय.बी.पी.एस. या कंपनींचे दर संदर्भाधीन क्र.७ येथील शासन निर्णयासोबतच्या **"परिशिष्ट अ"** प्रमाणे राहतील.
- अ) संबंधित प्रशासकीय विभाग/कार्यालयाने प्रशासकीय खर्च भागविण्यासाठी टि.सी.एस.-आयओएन व आय.बी.पी.एस. या कंपन्यांनी दिलेल्या दरामध्ये १५% व कर यासह सरसकट वाढ करुन, त्याप्रमाणे उमेदवारांकडून आकारावयाचे परीक्षा शुल्क निश्चित करावे.
  - ब) उमेदवाराकडून आकारावयाचे परीक्षा शुल्क ठरविताना राखीव प्रवर्गासाठी १०% सवलत देण्यात यावी क) सदर शुल्क ऑनलाईन पद्धतीने स्वीकारावे व तसा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीमध्ये करावा.
  - ड) उमेदवारांकडून प्राप्त होणारे शुल्क जमा करण्यासाठी वित्त विभागाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार बँकेची

निवड करुन एक स्वतंत्र बँक खाते उघडावे. उमेदवारांकडून प्राप्त होणाऱ्या परीक्षा शुल्काच्या रकमेतून परीक्षेचा खर्च भागवावा व संपूर्ण भरती प्रक्रियेनंतर काही रक्कम उरल्यास ती शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा करावी.

- इ) संबंधित प्रशासकीय विभागाने / कार्यालयाने स्पर्धा परीक्षा घेण्यासाठी संबंधित कंपन्यांना काही रक्कम आगाऊ द्यावयाची झाल्यास, अशी आगाऊ (advance payment) रक्कम अदा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
  - फ) टि.सी.एस-आयओएन कंपनीचे दर ३ वर्षांसाठी म्हणजेच दि.३१.१२.२०२५ पर्यंत लागू राहतील.
- ग) आय.बी.पी.एस. कंपनींचे दर सध्या लागू आहेत. यात बदल झाल्यास त्याप्रमाणे प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख) यांनी त्यानुषंगाने प्रस्ताव शासनास सादर करावा. त्यावर वित्त विभागाची मान्यता घेऊन नवीन दर लागू करण्यात येतील.
- ८. कंपन्यांचा संपर्कासाठी तपशील संदर्भाधीन क्र.७ येथील शासन निर्णयासोबतच्या **"परिशिष्ट-ब"** प्रमाणे राहील.

९. परीक्षेचे स्वरुप:

- अ) कंपनीमार्फत ऑनलाईन पध्दतीने (Computer Based Test) परीक्षा वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरुपात आयोजित करावी. प्रत्येक प्रश्नास एकूण (१०० प्रश्न) जास्तीत जास्त २ गुण ठेवण्यात यावेत.
- ब) ज्या पदांसाठी शारीरिक व व्यावसायिक चाचणी आवश्यक नाही अशा गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड मधील अन्य सर्व पदांकरीता उमेदवारांची निवड करतांना मराठी, इंग्रजी. सामान्य ज्ञान व बौद्धिक चाचणी या विषयांवरील प्रश्नांकरिता प्रत्येकी ५० गुण ठेवून एकूण २०० गुणांची परीक्षा घेण्यात यावी. अशा परीक्षेमध्ये उमेदवारांनी प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे एकूण गुणांच्या किमान ४५% गुण मिळवणाऱ्या उमेदवारांमधून निवडसूची तयार करून निवडसूचीतील पात्र उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार शिफारस करण्यात यावी.
- क) ज्या पदांसाठी शारीरिक चाचणी (Physical Test) किंवा व्यावसायिक चाचणी (Proficiency Test) घेणे आवश्यक असेल, अशा पदांसाठी मराठी, इंग्रजी, सामान्य ज्ञान व बौद्धिक चाचणी या विषयांवरील प्रश्नांकरिता प्रत्येकी ३० गुण ठेवून एकूण १२० गुणांची (एकूण ६० प्रश्न) परीक्षा व ८० गुणांची शारीरिक चाचणी/व्यावसायिक चाचणी घेण्यात यावी. तथापि, जे उमेदवार परीक्षेत किमान ४५% गुण प्राप्त करतील, अशा उमेदवारांनाच शारीरिक चाचणी/व्यावसायिक चाचणी देता येईल. परीक्षा व शारीरिक चाचणी/व्यावसायिक चाचणी यांमध्ये उमेदवारांनी प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे निवडसूची तयार करून निवडसूचीतील पात्र उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार शिफारस करण्यात यावी.
- ड) शालांत परीक्षा उत्तीर्णपेक्षा कमी अर्हता आवश्यक असलेल्या संवर्गातील पदांसाठी व्यावसायिक चाचणी, आवश्यक तेथे शारीरिक क्षमतेची चाचणी घेणे आवश्यक असल्यामुळे अशा उमेदवारांची निवड करताना ६० गुणांची व्यावसायिक चाचणी व आवश्यक तेथे ४० गुणांची शारीरिक क्षमतेची चाचणी घेऊन यांमध्ये उमेदवारांनी प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे निवडसूची तयार करून निवडसूचीतील पात्र उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार शिफारस करण्यात यावी. ज्या पदांसाठी शारीरिक क्षमतेची चाचणी घेण्याची आवश्यकता नाही, अशा पदांसाठी १०० गुणांची व्यावसायिक चाचणी घेऊन यामध्ये उमेदवारांनी प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे निवडसूची तयार करून निवडसूचीतील पात्र उमेदवारांची गुणवत्तेनुसार शिफारस करण्यात यावी.
- (ई) वरील प्रमाणे कार्यवाही करताना गुणवत्ता यादीत अंतर्भाव करण्यासाठी उमेदवाराने एकूण गुणांच्या किमान ४५% गुण प्राप्त करणे आवश्यक राहील.
- फ़) जिल्हास्तरीय पदांसाठी निवड होणाऱ्या उमेदवारांना संबंधित जिल्हयाचा भूगोल, सामाजिक इतिहास, हवामान इ. स्थानिक बाबींची / वैशिष्ट्यांची माहिती असणे आवश्यक आहे. यास्तव सामान्यज्ञान या विषयाची प्रश्नपत्रिका तयार करताना सदर बाब विचारात घेण्यात यावी.
- ग) गट-ब (अराजपत्रित), गट-क व गट-ड मधील कोणत्याही पदासाठी उमेदवारांची निवड करताना मौखिक परीक्षा (मुलाखती) घेण्यात येऊ नये.

- ह) परीक्षेतील प्रश्नांचा स्तर हा त्या त्या पदांच्या सेवाप्रवेश नियमांमध्ये विहित करण्यात आलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेच्या दर्जापेक्षा निम्न नसावा.
- ज) ज्या पदांकरिता पदवी ही कमीतकमी अर्हता आहे, अशा पदांकरिता परीक्षेचा दर्जा भारतातील मान्यताप्राप्त विद्यापीठांच्या पदवी परीक्षेच्या दर्जाच्या समान राहील, परंतु त्यापैकी मराठी व इंग्रजी या विषयांच्या प्रश्नपत्रिकेचा दर्जा उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षेच्या (इयत्ता १२ वी) दर्जाच्या समान राहील.

१०. उमेदवारांना समान गुण मिळाल्यास :-

परीक्षेचा निकाल तयार करताना, परीक्षेत ज्या पात्र उमेदवारांना समान गुण असतील अशा उमेदवारांचा गुणवत्ता यादीमधील प्राधान्यक्रम पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात यावा :

- अ) आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्याच्या पाल्यास प्रथम प्राधान्य राहील.
- ब) समान गुणप्राप्त उमेदवारांमध्ये आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्याचा पाल्य नसेल अथवा वरील अ.क्र.(अ) नुसार एकापेक्षा अधिक उमेदवार समान गुणप्राप्त असतील तर त्यापैकी वयाने ज्येष्ट असलेल्या उमेदवारास प्राधान्य देण्यात यावे.
- क) वरील अ.क्र.(अ) व (ब) या दोन्ही अटींमध्ये देखील समान ठरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास उच्चस्तर शैक्षणिक अर्हता (पदव्युत्तर पदवीधर, पदवीधर, उच्च माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण, माध्यमिक शालांत परीक्षा उत्तीर्ण अशा प्रकारे) धारण करणाऱ्या उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात यावा.
- (ड) वरील अ.क्र.(अ), (ब) व (क) या तिन्ही अटींमध्ये देखील समान ठरत असलेल्या उमेदवारांच्या बाबतीत, सदर पदाच्या सेवाप्रवेश नियमामध्ये विहीत असलेल्या किमान शैक्षणिक अर्हतेमध्ये उच्चस्तर गुण प्राप्त उमेदवारास प्राधान्यक्रम देण्यात यावा.

(टीप- आत्महत्याग्रस्त शेतक-याचा पाल्य म्हणजे शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, क्र.एससीवाय-१२०५/ प्र.क्र.१८९/म-७, दि.२३ जानेवारी, २००६ अन्वये गठित करण्यात आलेल्या जिल्हाधिका-यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हास्तरीय समितीने ज्या कुटुंबास शेतक-याच्या आत्महत्याप्रकरणी मदतीसाठी पात्र ठरविले असेल अशा कुटुंबातील मृत शेतक-याचा पाल्य/पत्नी/मुलगे/मुलगी होय)

99. पदभरती कालावधीत परीक्षांबाबतच्या तक्रारींचे निराकरण करण्यासाठी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (प्रशासन-दुय्यम संवर्ग), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी एक कक्ष स्थापन करावा.

१२. निवडसमितीचे निर्णय अभिलिखित करणे.

निवड समितीचे सर्व निर्णय संबंधित विभाग/कार्यालय यांच्याकडे निवड समितीकडून अभिलिखित करण्यात यावेत.

- 9३. सदर मार्गदर्शक तत्वामध्ये परिस्थितीनुरुप/आवश्यकतेनुरुप बदल करण्याचे अधिकार शासनास राहतील. तसेच शासनाने पदभरती संदर्भात वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश लागू राहतील.
- १४. हे आदेश सदर शासन निर्णय निर्गमित होण्याच्या दिनांकापासून तात्काळ अंमलात येतील.

१५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२२१२२७१६४८३७४७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सुनिल पांढरे) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
- २. मा.अध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ३. मा.सभापती, विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
- ४. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ६. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधान भवन, मुंबई
- ८. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ९. सर्व विभागीय आयुक्त
- १०. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ११. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- १२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- १४. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), पूर्व नागपूर / पश्चिम मुंबई
- १५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, नागपूर
- १६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संशोधन शिक्षण व प्रशिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १७. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
- १८.मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर
- १९. मुख्य वनसंरक्षक (शिक्षण व प्रशिक्षण), पुणे
- २०. सर्व जिल्हाधिकारी
- २१. वनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
- २२. वनसंरक्षक, कार्य आयोजना, नागपूर / पुणे
- २३. वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर
- २४. वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, सह्याद्री व्याघ्र राखीव, कोल्हापूर
- २५. वनसंरक्षक तथा क्षेत्रसंचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प, चंद्रपूर
- २६. वनसंरक्षक तथा संचालक, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली
- २७. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण विभाग, सर्व
- २८.वनसंरक्षक, कार्य आयोजना- पश्चिम पुणे
- २९. वनसंरक्षक, कार्य आयोजना- पूर्व नागपूर
- ३०. वनसंरक्षक (संशोधन), पुणे
- ३१. वनसंरक्षक, वाहतूक व विपनन बल्लारशाह

- ३२. उपवनसंरक्षक (प्रादेशिक), सर्व
- ३३. उपवनसंरक्षक, कार्य आयोजना विभाग, पुणे / नागपूर / औरंगाबाद / नाशिक / धुळे / डहाणू स्थित मुंबई / कोल्हापूर / यवतमाळ / अमरावती / चंद्रपूर/ गडचिरोली
- ३४. उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई
- ३५. उपवनसंरक्षक (वन्यजीव), नाशिक / ठाणे / पुणे / गुगामल / आकोट / सिपना /
- ३६. उपसंचालक, पेंच व्याघ्र प्रकल्प, नागपूर
- ३७. उपसंचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प (बफर), चंद्रपूर
- ३८. उपसंचालक, ताडोबा-अंधारी व्याघ्र प्रकल्प (कोअर), चंद्रपूर
- ३९. उपसंचालक, नवेगाव नागझिरा व्याघ्र राखीव, गोंदिया
- ४०. उपसंचालक, नवेगाव नागझिरा व्याघ्र राखीव, साकोली
- ४१. उपसंचालक, सह्याद्री व्याघ्र राखीव, कोल्हापूर
- ४२. विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण सर्व
- ४३. विभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), मेळघाट / अकोला / पांढरकवडा / औरंगाबाद
- ४४. उपविभागीय वन अधिकारी (वन्यजीव), आलापल्ली
- ४५. कार्यासन अधिकारी, फ-४, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.